

Memo onderbouwing en financiële gevolgen pgb-tarieven

Opgesteld door: De Dienst Noardwest Fryslân, Planning en Control en Beleid
Versie: 26-6-2019

1 Onderbouwing percentage pgb per 2020

Voor de berekening van pgb-tarieven is aansluiting gezocht bij een VNG-handreiking voor de toepassing van de AMvB 'reële prijs'. In deze handreiking wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende kostprijscomponenten voor de opbouw van een kostprijs voor zorg in natura (ZIN). Een deel van deze componenten worden als 'opslagen' gedefinieerd. Het zijn kosten die een zorgorganisatie wel heeft maar een individuele zorgverlener niet of in mindere mate.

Opbouw ZIN-tarieven (Wmo)					
Noardwest Fryslân 2019					
Loonkosten	Verlof, scholing en ziekteverzuim	Indirecte kosten	Overhead, Risico en marge	Reiskosten woon-werk / werk-werk	Opslag locatiekosten

Bij de vertaling naar pgb-tarieven is gekeken naar de kostprijscomponenten van onze huidige ZIN-tarieven en is vervolgens bekeken welke van deze componenten ook gelden voor individuele zorgverleners die worden ingehuurd middels een pgb. Hierbij is onderscheid gemaakt tussen informele en formele hulpverleners.

Voor de berekening van pgb Formeel vervallen de volgende tariefcomponenten ten opzichte van Zorg in Natura:

1. Overige medewerker gebonden kosten per uur – verlof en ziekteverzuim
2. Organisatie gebonden overheadkosten
3. Reiskosten woon-werk

Voor de berekening van pgb Informeel vervallen de volgende tariefcomponenten ten opzichte van Zorg in Natura:

1. Pensioenpremies en sociale lasten
2. Overige medewerker gebonden kosten per uur - verlof, scholing en ziekteverzuim
3. Indirecte kosten
4. Organisatie gebonden overheadkosten
5. Risico en marge (overhead)
6. Reiskosten woon-werk

1.1 Opbouw ZIN-tarieven

De Zorg in natura tarieven 2019 zijn als volgt opgebouwd:

Producten Wmo Zorg in natura 2019	Zin-tarief	Loonkosten per uur - bruto loonkosten, pensioenpremie en sociale lasten		Overige medewerker gebonden kosten per uur - verlof, scholing en ziekteverzuim		Indirecte kosten - niet productieve en indirecte uren		Overhead, risico en marge		Reiskosten		Opslag locatiekosten groep		Totaal €		Totaal %	
		Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc		
Producten Wmo 2019	Zin-tarief																
Huishoudelijke Hulp 1	€ 27,00	€ 16,49	61%	€ 3,48	13%	€ 2,15	8%	€ 4,20	16%	€ 0,66	2%	€ -	0%	€ 27,00	100%		
Huishoudelijke Hulp 2	€ 31,80	€ 19,50	61%	€ 4,12	13%	€ 2,55	8%	€ 4,97	16%	€ 0,67	2%	€ -	0%	€ 31,80	100%		
Individuele begeleiding basis	€ 43,80	€ 24,50	56%	€ 5,30	12%	€ 4,64	11%	€ 7,03	16%	€ 2,32	5%	€ -	0%	€ 43,80	100%		
Individuele begeleiding plus	€ 54,60	€ 32,02	59%	€ 6,92	13%	€ 4,50	8%	€ 8,86	16%	€ 2,30	4%	€ -	0%	€ 54,60	100%		
Individueel begeleiding specialistisch	€ 73,20	€ 40,67	56%	€ 8,80	12%	€ 9,42	13%	€ 12,01	16%	€ 2,31	3%	€ -	0%	€ 73,20	100%		
Dagactiviteit basis	€ 8,40	€ 3,34	40%	€ 0,72	9%	€ 0,40	5%	€ 0,91	11%	€ 0,04	1%	€ 2,98	36%	€ 8,40	100%		
Dagactiviteit plus/pers. ontwikkeling	€ 12,60	€ 5,70	45%	€ 1,23	10%	€ 0,82	6%	€ 1,58	13%	€ 0,06	0%	€ 3,19	25%	€ 12,60	100%		
Vervoer Dagactiviteit, zonder rolstoel	€ 12,50																
Vervoer Dagactiviteit, met rolstoel	€ 25,00																
Kortdurend verblijf Basis	€ 157,80																
Kortdurend verblijf Plus	€ 220,20																

De tarieven voor Vervoer Dagactiviteit zijn geharmoniseerd met overige Friese gemeenten. Hiervan hebben wij de kostenopbouw niet inzichtelijk. Voor de tarieven voor Kortdurend verblijf hebben wij aansluiting gezocht bij de tarieven voor eerstelijns verblijf welke door de Nederlandse Zorgautoriteit zijn berekend en vastgesteld. De tarieven voor Kortdurend verblijf zijn gebaseerd op de volgende drie tariefonderdelen:

1. De loon- en materiële kostencomponent (LMC)
2. De (normatieve) huisvestingscomponent (NHC)
3. De (normatieve) inventariscomponent (NIC)

De tarieven voldoen aan de AMvB reële prijs Wmo en zijn hierdoor een goede basis voor de bepaling van de pgb tarieven in Noardwest Fryslân. Daarbij dient wel rekening gehouden te worden met de Wet minimumloon en minimum vakantiebijslag (Wml). Een pgb mag namelijk niet lager zijn dan het wettelijk minimumloon en de minimum vakantiebijslag. Bij een aantal producten is dat op basis van onze berekening wel het geval. Voor die producten geldt dan niet het berekende tarief, maar het Wml. Na instemming met dit voorstel zijn alle tarieven in Noardwest Fryslân conform Wml.

1.2 Opbouw pgb percentages Formeel

De grondslag van de pgb percentages voor uitvoering van formele ondersteuning zijn als volgt opgebouwd:

Producten Wmo PGB Formeel	Zin-tarief	Loonkosten per uur - bruto loonkosten, pensioenpremie en sociale lasten		Overige medewerker gebonden kosten per uur - scholing		Indirecte kosten - niet productieve en indirecte uren		Risico en marge		Reiskosten werk-werk		Opslag locatiekosten groep		PGB Formeel Totaal €	PGB Formeel Totaal %
		Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc		
Producten Wmo 2019	Zin-tarief														
Huishoudelijke Hulp 1	€ 27,00	€ 16,49	61%	€ 0,33	1,2%	€ 2,15	8%	€ 0,66	2%	€ 0,39	1,4%	€ -	0%	€ 20,03	74,2%
Huishoudelijke Hulp 2	€ 31,80	€ 19,50	61%	€ 0,39	1,2%	€ 2,55	8%	€ 0,78	2%	€ 0,39	1,2%	€ -	0%	€ 23,61	74,2%
Individuele begeleiding basis	€ 43,80	€ 24,50	56%	€ 0,60	1,4%	€ 4,64	11%	€ 1,38	3%	€ 2,02	4,6%	€ -	0%	€ 33,13	75,6%
Individuele begeleiding plus	€ 54,60	€ 32,02	59%	€ 0,78	1,4%	€ 4,50	8%	€ 1,74	3%	€ 2,00	3,7%	€ -	0%	€ 41,03	75,2%
Individueel begeleiding specialistisch	€ 73,20	€ 40,67	56%	€ 0,99	1,4%	€ 9,42	13%	€ 2,36	3%	€ 2,01	2,7%	€ -	0%	€ 55,44	75,7%
Dagactiviteit basis	€ 8,40	€ 3,34	40%	€ 0,08	1,0%	€ 0,40	5%	€ 0,18	2%	€ -	0,0%	€ 2,98	36%	€ 6,98	83,1%
Dagactiviteit plus/pers. ontwikkeling	€ 12,60	€ 5,70	45%	€ 0,14	1,1%	€ 0,82	6%	€ 0,31	2%	€ -	0,0%	€ 3,19	25%	€ 10,17	80,7%
Vervoer Dagactiviteit, zonder rolstoel	€ 12,50													€ 10,00	80,0%
Vervoer Dagactiviteit, met rolstoel	€ 25,00													€ 20,00	80,0%
Kortdurend verblijf Basis	€ 157,80													€ 126,24	80,0%
Kortdurend verblijf Plus	€ 220,20													€ 176,16	80,0%

75%

80%

Het pgb percentage voor diensten, waarbij er geen locatiekosten-component is, betreft gemiddeld 75,2%. Dit wordt afgerond naar 75%. Het pgb percentage voor diensten, waarbij er wel een locatiekosten-component is, betreft gemiddeld 81,7%. Dit percentage wordt tevens naar beneden afgerond en vastgesteld op 80%. Afgeronde percentages zijn gebruikelijk en te rechtvaardigen vanuit het gegeven dat er sprake is van een zekere marge bij de berekening van individuele kostprijsc componenten.

*De tariefstelling van dagactiviteiten is berekend op basis van een groep die bestaat uit minimaal 3 en maximaal 10 cliënten.

Let op! in bovenstaand overzicht gaat het om de opbouw van de percentages, de definitieve tarieven zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

1.3 Opbouw pgb percentages Informeel

De grondslag van de pgb percentages voor uitvoering van informele ondersteuning zijn als volgt opgebouwd:

Producten Wmo PGB Informeel	Zin-tarief	Loonkosten per uur - bruto loonkosten		Overige medewerker gebonden kosten per uur		Indirecte kosten - niet productieve en indirecte uren		Overhead, risico en marge		Reiskosten werk-werk		Opslag locatiekosten groep		PGB Informeel Totaal €	PGB Informeel Totaal %
		Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc		
Producten Wmo 2019	Zin-tarief	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc	Euro	Perc
Huishoudelijke Hulp 1	€ 27,00	€ 13,04	48%							€ 0,39	1,4%			€ 13,43	49,7%
Huishoudelijke Hulp 2	€ 31,80	€ 15,32	48%							€ 0,39	1,2%			€ 15,71	49,4%
Individuele begeleiding basis	€ 43,80	€ 19,21	44%							€ 2,02	4,6%			€ 21,23	48,5%
Individuele begeleiding plus	€ 54,60	€ 24,89	46%							€ 2,00	3,7%			€ 26,89	49,2%
Individueel begeleiding specialistisch	€ 73,20	€ 31,45	43%							€ 2,01	2,7%			€ 33,45	45,7%
Dagactiviteit basis	€ 8,40	€ 2,62	31%							€ -	0,0%	€ 1,49	18%	€ 4,12	49,0%
Dagactiviteit plus/pers. ontwikkeling	€ 12,60	€ 4,45	35%							€ -	0,0%	€ 1,60	13%	€ 6,05	48,0%
Vervoer Dagactiviteit, zonder rolstoel	€ 12,50													€ 6,25	50,0%
Vervoer Dagactiviteit, met rolstoel	€ 25,00													€ 12,50	50,0%
Kortdurend verblijf Basis	€ 157,80													€ 78,90	50,0%
Kortdurend verblijf Plus	€ 220,20													€ 110,10	50,0%

50%

Het pgb percentage voor bovenstaande diensten betreft gemiddeld 48,1%. Dit wordt naar boven afgerond naar 50%. In lijn van de berekening van het formele pgb-tarief geldt ook voor het informele tarief dat we werken met afgeronde percentages van het ZIN-tarief.

Let op! In bovenstaand overzicht gaat het om de opbouw van de percentages, de definitieve tarieven zijn opgenomen in hoofdstuk 3.

2 Harmoniseren pgb tarieven Wmo 2015 en Jeugdwet

Het voorstel is om de pgb-tarieven voor Wmo-ondersteuning en jeugdhulp af te leiden van de ZIN-tarieven. Bij de Wmo-ondersteuning is dat goed te onderbouwen en goed uit te voeren, omdat de ZIN-tarieven voor Wmo-ondersteuning uurtarieven zijn, met uitzondering van kortdurend verblijf, wat een etmaal tarief is. Bij de jeugdhulp is dit complex, omdat de ZIN-tarieven hiervoor sinds 2018 voornamelijk bestaan uit trajectprijzen. Dat is bij pgb's niet mogelijk. Een pgb-tarief dient per uur te zijn opgebouwd. Daarnaast is het moeilijk om trajectprijzen om te rekenen naar uurtarieven. Provinciaal worstelen gemeenten hiermee. Hierdoor leiden we op dit moment de pgb-tarieven voor jeugd nog steeds af van de ZIN-tarieven die golden in 2017, toen de trajectprijzen nog niet waren geïntroduceerd. En de tarieven uit 2017 waren nog gebaseerd op de oude tarieven uit de AWBZ. Het is dus wenselijk om andere ZIN-tarieven als uitgangspunt te nemen voor het berekenen van de pgb-tarieven voor jeugd.

In het kader van harmonisatie van pgb-tarieven is onderzocht of de pgb-tarieven voor jeugdhulp ook afgeleid kunnen worden van de ZIN-tarieven die gelden voor Wmo-ondersteuning. Uit onderzoek is gebleken dat dat kan. Inhoudelijk sluit de ondersteuning goed op elkaar aan, waardoor de hoogte van het pgb bij harmonisatie toereikend zal zijn. Maar ook financieel sluit de ondersteuning goed op elkaar aan. Uit de berekening in paragraaf 3.2 blijkt dat bij deze methodiek het pgb relatief gelijk blijft voor de huidige budgethouders. Daarnaast is het voordeel van harmonisatie dat cliënten bij een overgang van jeugdige naar volwassene niet worden geconfronteerd met grote verschillen in het budget, waardoor continuïteit van ondersteuning beter is te regelen.

Het voorstel is daarom om per 1-1-2020 de pgb-tarieven voor formele en informele jeugdhulp af te leiden van ZIN-tarieven die gelijk zijn aan de ZIN-tarieven voor Wmo-ondersteuning. Daarbij dient wel opgemerkt te worden dat het kan voorkomen dat vanwege maatwerk een cliënt is aangewezen op jeugdhulp die niet past binnen deze methodiek. In dat geval wordt ook voor de hoogte van het pgb maatwerk geleverd.

Naar aanleiding van de harmonisatie worden de volgende producten voor pgb-jeugdhulp voorgesteld:

Regeling Jeugd	
Product	Productnaam
Individuele Begeleiding	Individuele Begeleiding Basis
	Individuele Begeleiding Plus
	Individuele Begeleiding Specialistisch
Dagactiviteiten	Dagactiviteit Groep (conform Wmo Plus)
Producten Kortdurend Verblijf	Kortdurend Verblijf (conform Wmo Basis) (incl. BG Basis)
Producten Vervoer	Vervoer Begeleiding/Dagactiviteit, zonder rolstoel

Het indiceren van zorg betreft maatwerk. Onderdeel daarvan is dat we de pgb-vaardigheid van (potentieel) budgethouders in kaart brengen. Daarnaast kijken we naar de individuele zorgbehoefte en de kwaliteit van zorg. De ervaring leert dat situaties van elkaar verschillen. Ook na indicatie kan er veel veranderen. Als gevolg daarvan kan het voorkomen dat producten (op inhoud) niet toereikend zijn en maatwerk moet worden geleverd. In dat geval kunnen we het gebiedsteam hierin ondersteunen en kan een extra product worden toegevoegd.

3 Financieel effect harmonisatie percentages en tarieven pgb

3.1 Tarieven PGB

In de navolgende tabel zijn de PGB-tarieven opgenomen voor zowel formele als informele zorg. Voor de berekening zijn de ZIN-tarieven 2019 als uitgangspunt genomen. Mogelijk wijzigen de ZIN-tarieven per 2020. Doordat de PGB-tarieven een afgeleide hiervan zijn, zullen deze dan eveneens wijzigen.

Regeling Wmo						
Product	Productnaam	ZIN Tarief	PGB-tarief % formeel	PGB-tarief formeel	PGB-tarief % informeel	PGB-tarief informeel
Individuele Begeleiding	Individuele Begeleiding Basis	€ 43,80	75%	€ 32,85	50%	€ 21,90
	Individuele Begeleiding Plus	€ 54,60	75%	€ 40,95	50%	€ 27,30
	Individuele Begeleiding Specialistisch	€ 73,20	75%	€ 54,90	50%	€ 36,60
Dagactiviteiten	Dagactiviteit Basis	€ 8,40	80%	€ 6,72	50%	€ 4,20
	Dagactiviteit Plus	€ 12,60	80%	€ 10,08	50%	€ 6,30
	Dagactiviteit Persoonlijke Ontwikkeling	€ 12,60	80%	€ 10,08	50%	€ 6,30
Producten Kortdurend Verblijf	Kortdurend Verblijf Basis	€ 157,80	80%	€ 126,24	50%	€ 78,90
	Kortdurend Verblijf Plus	€ 220,20	80%	€ 176,16	50%	€ 110,10
Producten Vervoer	Vervoer Dagactiviteit, zonder rolstoel	€ 12,50	80%	€ 10,00	50%	€ 6,25
	Vervoer Dagactiviteit, met rolstoel	€ 25,00	80%	€ 20,00	50%	€ 12,50
Producten Huishoudelijke Hulp	Huishoudelijke Hulp 1	€ 27,00	75%	€ 20,25	50%	€ 13,50
	Huishoudelijke Hulp 2	€ 31,80	75%	€ 23,85	50%	€ 15,90
Regeling Jeugd						
Product	Productnaam	ZIN Tarief	PGB-tarief % formeel	PGB-tarief formeel	PGB-tarief % informeel	PGB-tarief informeel
Individuele Begeleiding	Individuele Begeleiding Basis	€ 43,80	75%	€ 32,85	50%	€ 21,90
	Individuele Begeleiding Plus	€ 54,60	75%	€ 40,95	50%	€ 27,30
	Individuele Begeleiding Specialistisch	€ 73,20	75%	€ 54,90	50%	€ 36,60
Dagactiviteiten	Dagactiviteit Groep (conform Wmo Plus)	€ 12,60	80%	€ 10,08	50%	€ 6,30
Producten Kortdurend Verblijf	Kortdurend Verblijf (conform Wmo Basis) (incl. BG Basis)	€ 157,80	80%	€ 126,24	50%	€ 78,90
Producten Vervoer	Vervoer Begeleiding/Dagactiviteit, zonder rolstoel	€ 12,50	80%	€ 10,00	50%	€ 6,25

Voor de producten Vervoer (Begeleiding/)Dagactiviteit zal tevens een product worden opgenomen conform de Wml (zie adv.nota paragraaf c).

3.2 Financieel effect harmoniseren percentages en tarieven pgb

In onderstaande tabel wordt het financieel effect van de harmonisatie zichtbaar gemaakt:

PGB producten per regeling	Aantal cliënten mei 2019	Gem. van tarief 2019	Jaarbudget PGB 2019	Gem. van concept tarief 2020	Concept jaarbudget PGB 2020	Vershil 2020 t.o.v. 2019 in €	Vershil 2020 t.o.v. 2019 in %
Jeugd	60	31,33	860.515	30,76	838.911	-21.604	-2,5%
Begeleiding Individueel formeel	12	33,87	286.202	32,85	277.583	-8.619	-3,0%
Begeleiding individueel informeel	28	22,58	306.456	21,90	297.227	-9.229	-3,0%
Begeleiding individueel speciaal	4	58,93	110.317	54,90	102.773	-7.544	-6,8%
Begeleiding extra	1	36,27	7.544	40,95	8.518	973	12,9%
Begeleiding groep formeel	1	9,75	4.056	10,08	4.193	137	3,4%
Begeleiding groep informeel	1	6,50	5.070	6,30	4.914	-156	-3,1%
Persoonlijke verzorging formeel	1	31,42	37.578	32,85	39.289	1.710	4,6%
Persoonlijke verzorging Informeel	9	20,95	58.283	21,90	60.926	2.643	4,5%
Kortdurend Verblijf	2	133,22	41.565	126,24	39.387	-2.178	-5,2%
Kortdurend Verblijf (Tarief excl. BG/DB/enz.)	1	66,24	3.444	78,90	4.103	658	19,1%
Wmo	101	31,67	907.488	25,54	716.347	-191.140	-21,1%
Huishoudelijke Hulp 1 Formeel	18	17,06	69.861	20,25	82.924	13.063	18,7%
Huishoudelijke Hulp 2 formeel	14	23,88	93.753	23,85	93.635	-118	-0,1%
Individuele Begeleiding Basis formeel	10	41,61	73.566	32,85	58.079	-15.488	-21,1%
Individuele Begeleiding Plus formeel	16	51,87	204.990	40,95	161.834	-43.156	-21,1%
Individuele Begeleiding Basis informeel	13	32,85	126.407	21,90	84.271	-42.136	-33,3%
Individuele Begeleiding Plus informeel	17	40,95	243.816	27,30	162.544	-81.272	-33,3%
Dagactiviteit Basis formeel	3	7,98	26.142	6,72	22.015	-4.128	-15,8%
Dagactiviteit Plus formeel	3	11,97	25.209	10,08	21.228	-3.980	-15,8%
Dagactiviteit Basis informeel	1	6,30	10.483	4,20	6.989	-3.494	-33,3%
Dagactiviteit Plus informeel	2	9,45	27.518	6,30	18.346	-9.173	-33,3%
Individuele Begeleiding Specialistisch for	1	69,54	1.808	54,90	1.427	-381	-21,1%
Vervoer Dagactiviteit, zonder rolstoel inf	1	9,38	1.463	6,25	975	-488	-33,4%
Vervoer Dagactiviteit, zonder rolstoel for	2	11,88	2.470	10,00	2.080	-390	-15,8%
Indtotaal	161	31,54	1.768.002	27,48	1.555.259	-212.744	-12,0%

De budgetten opgenomen in voorgaande tabel zijn:

1. Budgetten, geen gemiddelde uitgaven door een pgb'er. In werkelijkheid kunnen de lasten dus lager zijn. M.a.w. er is geen rekening gehouden met de gemiddelde zorgconsumptie, aangezien dit geen invloed heeft op het financieel effect
2. Tarieven 2020 betreffen concept tarieven (o.b.v. tarieven 2019), aangezien de ZIN-tarieven van 2020 nog niet zijn vastgesteld.

Financieel gezien levert de harmonisatie een totale besparing op van +/- 12% (€ 213.000). Gemiddeld gezien is de besparing voor pgb Jeugd 2,5%. Mogelijk loopt de gemiddelde besparing voor deze groep terug tot 0% indien de ZIN-tarieven geïndexeerd worden per 1-1-2020. Gemiddeld is de besparing voor pgb Wmo 21,1%. Met name de cliënten met indicaties voor Begeleiding leveren in op het budget.

3.2.1 Bruto structurele besparing per gemeente

PGB regelingen per gemeente	Aantal		Jaarbudget PGB 2019	Gem. van concept tarief 2020	Concept Jaarbudget PGB 2020	Verschil 2020 t.o.v. 2019 in €	Verschil 2020 t.o.v. 2019 in %
	cliënten mei 2019	Gem. van tarief 2019					
Harlingen	23	39,49	354.304	36,68	330.020	-24.284	-6,9%
Jeugd	11	47,84	254.002	46,52	245.881	-8.121	-3,2%
Wmo	12	31,84	100.301	27,66	84.139	-16.163	-16,1%
Terschelling	19	41,45	266.350	33,82	225.958	-40.392	-15,2%
Jeugd	7	34,22	127.361	32,87	123.291	-4.070	-3,2%
Wmo	12	45,67	138.989	34,38	102.668	-36.321	-26,1%
Vlieland	2	41,65	45.670	36,90	45.677	7	0,0%
Jeugd	1	31,42	37.578	32,85	39.289	1.710	4,6%
Wmo	1	51,87	8.092	40,95	6.388	-1.704	-21,1%
Waadhoeke	117	28,19	1.101.679	24,49	953.604	-148.075	-13,4%
Jeugd	41	26,40	441.573	26,12	430.451	-11.123	-2,5%
Wmo	76	29,16	660.106	23,60	523.153	-136.953	-20,7%
Eindtotaal	161	31,54	1.768.002	27,48	1.555.259	-212.744	-12,0%

Bijgaand overzicht betreft de bruto structurele besparing per gemeente. Netto kan de besparing in 2020 anders zijn door o.a.:

1. de keuze voor een ruimere overgangperiode voor de huidige cliëntengroep.
2. mutaties in cliëntaantallen/zorguren .